

El Regne Unit surt del mercat únic i inicia el seu camí sense Europa

Aquest 1 de gener es consolida una ruptura que ha trigat quatre anys i mig a fer-se efectiva del tot

Manifestació a Londres a favor del Brexit | ACN

El Regne Unit i la Unió Europea ja es mouen per camins separats. Quatre anys i mig després del referèndum sobre la pertinença al bloc comunitari, aquest 1 de gener es consolida la ruptura d'una aliança complexa que ha durat gairebé mig segle. Els britànics ja no són al mercat únic, i la nova relació entre Londres i el bloc comunitari es regeix per un nou acord assolit *in extremis* la vigília de Nadal.

El Brexit s'ha emportat per davant dos primers ministres -David Cameron i Theresa May- i ha situat a Boris Johnson al capdavant del 10 de Downing Street. La Unió Europea perd un dels seus grans contribuents, no sense abans blindar-se de les conseqüències que comporta entrar en un terreny fins ara desconegut per a les dues parts.

L'acord entre la Unió Europea i el Regne Unit situa el comerç com a eix central, amb una relació d'intercanvis valorada en uns 700.000 milions d'euros. En aquest sentit, les dues parts han pactat garantir el comerç amb zero tarifes i quotes, establint un mecanisme que té com a objectiu assegurar la igualtat de condicions en comerç. L'única diferència residirà en l'obligatorietat de sotmetre's a controls duaners, un tema on les empreses encara desconeixen l'impacte que això tindrà sobre el seu negoci. Alhora, tant el Regne Unit com la UE es comprometen a mantenir "alts estàndards" en temes de medi ambient i en qüestions laborals.

[noticiadiari]2/213580[/noticiadiari]

Pel que fa a la pesca -un dels punts més controvertits durant les negociacions-, el text preveu un període de cinc anys i mig de transició, on la UE haurà de retornar el 25% de les seves captures fins al 2026.

En matèria de seguretat, l'acord estableix un nou marc per a la cooperació policial i judicial en assumptes penals. Les dues parts han remarcat la importància de continuar lluitant contra el terrorisme i el crim organitzat i, malgrat les exigències que presentava inicialment el Regne Unit, s'ha aconseguit mantenir una "estreta cooperació" en assumptes crucials.

[noticiadiari]2/213581[/noticiadiari]

Quant a programes de desenvolupament, el Regne Unit s'ha compromès a seguir formant part d'Horitzó Europa, però s'ha desvinculat d'altres, com per exemple el programa Erasmus. Pel que fa a la circulació de persones, la UE tractarà el Regne Unit com un tercer país i, per tant, s'aplicaran les lleis nacionals de cada estat membre. A partir d'ara, els ciutadans britànics que vulguin viatjar a qualsevol país de la UE s'hauran d'acollir a un programa d'exempció de visat si la seva estada és inferior a 90 dies.

El referèndum, una promesa de Cameron que va acabar amb la seva dimissió

L'any 2013, el líder conservador David Cameron va prometre la celebració d'un referèndum si guanyava les eleccions de 2015 per tranquil·litzar l'ala més euroescèptica del partit. Cameron va sortir reelegit, i el juny de 2016 va complir la seva promesa: els britànics votaven en referèndum si volien seguir formant part de la UE. Contra tot pronòstic, el Brexit es va imposar per un 51,9% dels vots. Cameron va dimitir i Theresa May va prendre el relleu, tot i que el seu pas per Downing Street no va acabar com desitjava. May va fracassar tres cops en l'intent que el parlament britànic acceptés el text de l'acord que havia proposat i va acabar renunciant.

Ja amb Boris Johnson com a primer ministre, l'acord va obtenir el vistiplau de la cambra, un acord que va donar pas a unes intenses negociacions amb la Unió Europea. Les dues parts es mantenien enrocades i un Brexit sense acord prenia força. Al setembre, el govern britànic va presentar el projecte de la Llei del Mercat Interior, que violava parts de l'acord de retirada de la UE. Johnson va tirar endavant amb la tramitació malgrat que des del seu entorn es va admetre que la llei violava la llei internacional.

Més endavant, ben entrada la tardor, Brussel·les i Londres s'acusaven mútuament de bloquejar els progressos i negar-se a moure's de les seves posicions. Al desembre, i després de nombroses trucades -i fins i tot una visita presencial de Johnson a Brussel·les-, Londres va comprometre's a retirar les clàusules conflictives de la Llei del Mercat Interior i obria la porta a un possible acord.

Amb l'acord avalat de forma unànime pels 27 estats membres, s'obre un capítol mai vist fins ara: la marxa d'un estat membre de la UE. Catalunya també viurà de prop la situació. El Regne Unit és el segon major emissor de turistes, només per darrere de França, i les exportacions catalanes al país britànic van sumar 4.318,1 MEUR el 2019, un 10% més respecte a l'exercici anterior.

El primer ministre britànic, Boris Johnson, i la presidenta de la Comissió Europea, Ursula Von der Leyen Foto: ACN